

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobkyně: **B. T. T. V.**, zast. advokátem Mgr. Petrem Volšíkem, se sídlem Praha 8, Sokolovská 161, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o udělení azylu, o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. dubna 2005, č. j. 36 Az 100/2004 – 60,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností brojí žalobkyně jako stěžovatelka proti rozsudku Krajského soudu v Brně shora označenému, jímž byla žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2004, č. j. OAM-831/VL-10-ZA-03-2004, zamítnuta. Uvedeným rozhodnutím žalovaný neudělil stěžovatelce azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „zákon o azylu“) s tím, že na stěžovatelku se překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu nevztahuje.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že se žalovaný ani soud řádně nevypořádaly s řadou relevantních tvrzení, a to bez dalších důkazů a podkladů, dokonce v rozporu se zněním zákona; to vše stěžovatelka podřadila ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatelka uvádí, že v případě návratu jí hrozí vážné nebezpečí a je ohrožena její fyzická existence ze strany zločinecké organizace, které dluží hotovost. Důvodem udělení azylu je tedy hrozba přímého nebezpečí ze strany státních orgánů i ze strany jiných organizací, které však státní moc toleruje nebo je není schopna potírat. Je všeobecně známo, že ve VSR působí několik mezinárodních zločineckých organizací, které zneužívají situace a za obstarání vycestování občanů VSR do zahraničí si nechávají přislíbit nepřiměřené finanční částky mnohonásobně přesahující reálné náklady na vycestování. Navíc zmíněné organizace již přislíbené částky pod pohrůzkou svévolně navyšují. V říjnu 2004 proběhla médii zpráva o zatčení ústředních postav mezinárodně působícího vietnamského vyděračského gangu, který žen v situaci obdobné jako je situace stěžovatelky zneužíval k prostituci. Je potřebné, aby bylo dokazování doplněno vyžádáním potřebných důkazů a aby zjištěné skutečnosti byly nově posouzeny.

Na základě výše uvedeného stěžovatelka navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení; dále žádá přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech jeho výroku, tak i napadený rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelky učiněné během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. V průběhu řízení před žalovaným bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu stěžovatelky byla snaha zlegalizovat pobyt v ČR, neboť na území ČR přicestovala nelegálním způsobem a také přibližně čtyři měsíce nelegálně pobývala. Z Vietnamu vycestovala výhradně z důvodů osobních potíží s bývalým přítelem, který jí vyhrožoval smrtí, pokud jej opustí, a dále z důvodu, že si od soukromých osob vypůjčila velkou částku peněz. Důvodem opuštění země původu stěžovatelkou bylo vyhrožování ze strany soukromých osob. Žalovaný shledal, že k jednání, kvůli kterému stěžovatelka opustila zemi, nebylo iniciováno státní mocí. Činy soukromých osob mohou být považovány za pronásledování, pokud je státní orgány podporují, tolerují či nejsou schopny zajistit přiměřenou ochranu. Stěžovatelka se neobrátila se žádostí o pomoc na příslušné státní orgány, ani se nepokusila hledat ochranu jiným způsobem.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 s. ř. s., neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Podle s ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné /ust. § 103 odst. 1 písm. c) cit. zák./ nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné /ust. § 103 odst. 1 písm. d) cit. zák./, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Ke skutečnostem, které stěžovatelka uplatnila poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédne, proto stěžovatelčina námitka stran medializované zprávy nebyla vzata v úvahu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Brně v mezích důvodu uplatněného ve smyslu ust. § 103 odst.1 písm. b) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Důvodem kasační stížnosti podle § 103 odst.1 písm. b) s. ř. s. jsou vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

K tomu soud upomíná, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učiněnému správnímu skutkovému závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. je nedostačující k učinění správního skutkového závěru. Z textu kasační stížnosti vyplývá hrozba ohrožení života stěžovatelky, a to ze strany skupiny soukromých osob – „mafie“. Stěžovatelka má zato, že touto skutečností se žalovaný ani soud nezabývaly. Stěžovatelka v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu uvedl mimo obecné důvody dle správního řádu vlastní obtíže se snoubencem a půjčkou na cestu do ČR. Soud se jimi zabýval a došel k následujícímu: zásadním důvodem k odchodu ze země původu byly osobní potíže stěžovatelky, jelikož jak sama uvedla, jiné potíže v zemi původu neměla. Tyto důvody žalovaný zhodnotil správně, když dospěl k závěru, že nejsou v žádném případě důvodem pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu a nezakládají důvod pro udělení ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť stěžovatelka do svého odchodu neměla žádné potíže s tamními orgány a i když odešla z náboženských důvodů, jednalo se čistě o její osobní potíže vyplývající z rozdílného náboženského vyznání v partnerském vztahu a neshod s rodiči partnera. Ani v jednání bývalého přítele nelze spatřovat obavu z pronásledování ve smyslu shora uvedeného ustanovení, neboť motivem jednání přítele je zachovat vztah se stěžovatelkou. Své osobní problémy se nepokusila řešit ochranou státními orgány, policií, event. přesídlením v rámci země původu. Vzhledem k tomu, že do ČR přicestovala bez víza, nelegálně a nelegálně zde pobývala, je zásadním důvodem žádosti o azyl legalizace jejího pobytu i s ohledem na skutečnost, že v době podání žádosti byla těhotná. To není azylově relevantní důvod, jde o obcházení zákona o pobytu cizinců na území ČR č. 326/1999 Sb. v platném znění. V postupu žalovaného soud neshledal pochybení. Žalobkyně měla možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům, případně navrhnout jejich doplnění; jak vyplývá z dokumentů založených ve správním spise, žalovaný si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, takže vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci; z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě nichž rozhodoval; nic ze správního spisu nenaznačuje, že by se žalovaný nezabýval touto věcí odpovědně a svědomitě, protože námitky ohledně procesního předpisu byly uvedeny pouze ve smyslu § 32 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, (správní orgán je povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí, přitom není vázán jen návrhy účastníků.), § 32 odst. 2 správního řádu (podkladem pro rozhodnutí jsou zejména podání, návrhy a vyjádření účastníků řízení, důkazy, čestná prohlášení, jakož i skutečnosti všeobecně známé nebo známé správnímu orgánu z jeho úřední

činnosti. Rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí určuje správní orgán), § 34 odst. 1 správního řádu (k dokazování je třeba použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný stav věci a které jsou v souladu s právními předpisy), § 47 odst. 3 správního řádu (v odůvodnění rozhodnutí správní orgán uvede, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval).

Z obsahu správního spisu je nad veškerou pochybnost zřejmé, že žalovaný při zjišťování důvodů pro podání žádosti o azyl postupoval korektně. Poskytl procesní poučení, jakož i poučení o pobytu cizince na území České republiky a v rámci jím provedeného řízení mu nelze z tohoto pohledu ničeho vyčíst. Správní orgán dospěl k závěru, že stěžovatelka uváděla pouze skutečnosti nepodřaditelné pod důvody pro udělení azylu, ze kterých nebylo možno dovodit, že byla ve své vlasti pronásledována za uplatňování politických práv a svobod a neuvedla v případě návratu do vlasti žádnou konkrétní obavu, kterou by bylo možno považovat za odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo zastávání určitých politických názorů. Skutečnosti uváděné stěžovatelkou nelze považovat za pronásledování ve smyslu ust. § 12 písmeno b) zákona o azylu ve spojitosti s § 2 odst. 6 zákona o azylu (vymezen pojem pronásledování a jeho podmínky). Stěžovatelka neopustila Vietnam z důvodů pronásledování za uplatnění politických práv a svobod nebo z důvodů rasy náboženství nebo politického přesvědčení. Podstata stěžovatelčiných potíží spočívala v tom, že měla potíže se svým snoubencem a jeho rodinou, pramenící v rozdílném náboženském vyznání, dále se soukromými osobami, od kterých si půjčila značnou finanční hotovost na cestu z Vietnamu do ČR. Důvod, který uvedla stěžovatelka v řízení o azylu, nelze podřadit pod žádný z důvodů dle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Stěžovatelka ani nevyvinula v zemi původu snahu o hledání pomoci u státních ani jiných orgánů, přestěhovat se nechtěla z obavy, že by ji bývalý přítel nebo mafie našli. Na skutkový stav, který konečně ani nebyl rozporován, byl aplikován správný právní závěr. Nejvyšší správní soud neshledal pro výše uvedené nic, co by svědčilo pro důvod pro podání kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pocítuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel (srov. IV. ÚS 12/04). Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování.

Soud I. stupně byl při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu vázán v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. rozsahem a důvody oprávněného prostředku, které stěžovatel uvedl, přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že nebyly zjištěny vytýkané vady správního řízení, pro které měl soud I. stupně napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Pokud se po přezkoumání rozhodnutí správního orgánu v intencích soudního řádu správního, onen soud ztotožnil se závěry obsaženými v rozhodnutí žalovaného, když tyto závěry shledal správnými, nezbylo mu, než žalobu proti rozhodnutí správního orgánu zamítnout.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že důvody uvedené v kasační stížnosti stěžovatelkou podřazené pod ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, resp. mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu nepřiznal náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. října 2005

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu